

TÉLI TÁJKÉP HÁZZAL, 1907

Olaj, papírlemez, 53x72 cm
Jelezve jobbra lent: MárffyKikiáltási ár: 5 000 000 Ft
Starting price: 20 000 EURHátoldalon
balra fent, körpecsét: Urania kereskedés Budapest

FELTEHETŐEN SZEREPELT:

• Uránia, Budapest: MÖ-GL (1907): 18. tétel: „Téli tájkép”

Életmű-katalógus: 5.3.1.2

RIPPL-RÓNAI József: Kaposvári kertem télen, 1906. magántulajdon

Márffy Ödön négyesztendőnyi párizsi tanulmányait követően hazatérve igen gyorsan bekapcsolódott a magyar művészeti életbe: „Mikor 1906-ban visszajöttem Párizsból, a Baross kávéházban volt egy művész asztal, az úgynevezett Balszélfogó asztal. Radikális, haladó írók és művészek tartoztak ide, Márkus László, Pethes Imre, Nyitrai, írói nevén Yartin, egyszer-kétszer Fülep is feljött, idejárt Gulácsy Lajos, Kárpáti Aurél, Dósa Lukács, Fejérkuthy Bálint. Ide kerültem be én is. (...) Mikor megjöttem nagy anyagot hoztam magammal Párizsból, s bemutattam a társaságnak. Ekkor háttároltuk el, hogy csinálunk közös kiállítást Gulácsy Lajossal, akit itt, a balszélfogó asztalnál ismertem meg.” A két fiatal festő bemutatkozó tárlatát nem kisebb személyiség kezdeményezte és szervezte meg, mint Márkus László színikritikus, az Operaház és a Nemzeti Színház későbbi igazgatója, sőt a katalógus bevezető tanulmányát is maga Márkus írta. Az Uránia műkereskedésben, 1907 márciusában megnyílt kiállítás a kedvező kritikákon túl nem várt anyagi sikerrel is járt Márffy számára: a fővárosi tanács neki ítélte az igencsak tetemes pénzjutalommal járó Ferencz József-koronázási Jubileum-díjat. A 4000 koronán és a hivatalos elismerésen felül azonban talán még fontosabb volt számára, hogy elnyerte Rippl-Rónai József és Kernstok Károly pártfogó barátságát is.

Márffy színes, útkereső képei ekkoriban főként posztimpresszionista és nabis hatásról árulkodtak, tehát modernnek hatottak, de nem voltak botrányosak. Az Urániában bemutatott közel hetven festmény nagy részét Párizsban, illetve a Normandiába és Brugesbe tett nyári tanulmányútjain festette, de a tárlaton szerepeltek már a legfrissebb, Magyarországon készült alkotásai is. A legutóbbi időkig alig ismertük Márffy Ödön e korai korszakának termését, az utóbbi néhány esztendőben azonban számos lappangó alkotás előkerült, illetve több művet sikerült azonosítani korabeli leírások, reprodukciók alapján. A Téli tájkép a hátoldalon lévő Uránia pecsét tanúsága szerint szintén szerepelt az említett tárlaton. Szinte bizonyos, hogy 1906-1907 telén készült, hogy pontosan hol, annak kiderítése még további kutatást igényel.

Márffy ezekben az években főként portrét, tájképet és enteriort festett. Párizs környékén és Brugesben született festményei többnyire kisvárosi miliót ábrázolnak, mintha a nyüzsgő metropolisz kevésbé ragadta volna meg képzeletét. Hazatérve is az intim hangulatú tájak iránt vonzódott. Szívesen örökölte meg a dimbes-dombos magyar vidéket, az alacsony házakat, a deszka- vagy sövénykerítéssel határolt kerteket, távolban munkálkodó embereket. Téli tájképén az alacsony perspektíva azt az érzést erősíti bennünk, hogy szinte gyermeki rácsodálkozással festette meg a havas udvart. Valójában azonban nagyon is átgondolt kompozícióról van szó, ahol a színes falak, az elsuhanó sőt ruhás alakok, a kerítés zöld rácsa mintegy mellékesen veszi körül, és ezzel kiemeli a tulajdonképpeni témát: a friss havon játszó téli napfény ragyogását.

Rockenbauer Zoltán

